

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4280/2023
28.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Исаковић, адвокат из ..., против туженог АД ТТУ Хотел „Голубачки град“ Голубац, чији је пуномоћник Вељко Михајловић, адвокат из ..., ради утврђења и поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4639/22 од 10.08.2023. године, у седници одржаној 28.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4639/22 од 10.08.2023. године у ставу првом изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Делимичном пресудом Основног суда у Пожаревцу П1 1/21 од 20.10.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је по сили закона засновао радни однос на неодређено време код туженог од 01.03.2019. године, као дана када је ступио на рад. Ставом другим изреке, одбачен је тужбени захтев тужиоца у делу за поништај решења туженог од 31.10.2020. године којим је тужиоцу отказан уговор о привременим и повременим пословима број .. од 01.06.2020. године, као недозвољена. Ставом трећим изреке, констатовано је да ће о преосталом делу тужбеног захтева и трошковима поступка суд одлучити у коначној одлуци.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4639/22 од 10.08.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена делимична пресуда у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, укинута је решење садржано у ставу другом изреке првостепене делимичне пресуде и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, побијајући је у ставу првом изреке због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...18/20) - ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог до одласка у старосну пензију 02.02.2018. године, након чега се, почев од 01.03.2019. године поново радно ангажовао код туженог као ... и то по основу фактичког рада, у ком периоду је радио са одговарајућом месечном зарадом која му је исплаћивана на руке уз потписивање признанице и није био пријављен фондовима обавезног социјалног осигурања, сагласно чему нема евидентирати стаж осигурања. Почев од 09.05.2019. године тужилац је формално засновао радни однос код туженог по основу уговора о раду број .. од 09.05.2019. године за послове ..., на период од четири месеца од 09.05.2019. године до 09.09.2019. године. По истеку наведеног уговора о раду на одређено време тужилац је наставио да фактички обавља рад код туженог под истим условима као и до тада и није потписао понуђени анекс уговора о раду којим је предвиђено да се његов радни однос продужава до 17.01.2020. године. Тужилац је од стране туженог био пријављен фондовима обавезног социјалног осигурања, евидентиран му стаж осигурања и уплаћивани доприноси за пензијско и инвалидско осигурање у периоду од 09.09.2019. године до 17.01.2020. године, када је тужени донео решење којим се тужиоцу са датумом 17.01.2020. године отказује уговор о раду на одређено време. Наведено решење није уручено тужиоцу. Дана 01.03.2020. године тужилац је поново фактички ступио на рад код туженог који је обављао до 19.03.2020. године, када је угоститељски објекат туженог – хотел престао да ради услед увођења ванредног стања због пандемије. Након што је објекат туженог поново отворен, тужилац је дана 01.06.2020. године фактички ступио на рад код туженог обављајући послове ... и од назначеног датума евидентиран му је стаж осигурања код послодавца. У погледу свог радног ангажмана у периоду од 01.06.2020. године до 31.10.2020. године тужилац са туженим није закључио уговор о раду или било који други уговор којим се регулише његов радно-правни статус, а дана 31.10.2020. године тужени је донео оспорено решење којим се тужиоцу са тим датумом отказује уговор о привременим и повременим пословима. Одредбе уговора о обављању привремених и повремених послова којима је, између осталог предвиђено да тужилац код туженог обавља послове ... са пуним радним временом за одговарајућу зараду у периоду од 01.06.2020. године до 01.10.2020. године садржи потпис и печат туженог, али није потписан од стране тужиоца. У периоду од почетка новембра до краја фебруара наредне године радници који су у сталном радном односу користе колективни годишњи одмор, а остали радници нису ни фактички радно ангажовани. У вансезонском периоду, осим током новогодишњих празника, у хотелу раде само поједине службе као што су рецепција и књиговодство.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да се нису стекли услови прописани чланом 32. став 2. Закона о раду и да нема основа за утврђење да је тужилац засновао радни однос на неодређено време ступањем на рад, јер по истеку уговора о раду на одређено време од 09.05.2019. године до 09.09.2019. године тужилац није потписао понуђени анекс уговора којим би му се радни однос на одређено време продужио до 17.01.2020. године мада је и у том периоду наставио да ради код туженог и био је пријављен фодовима за обавезно социјално осигурање све до 19.03.2020. године. Када је по укидању ванредног стања уведеног услед пандемије објекат туженог поново почео да ради 01.06.2020. године, тужилац није потписао уговор о обављању привремених и повремених послова, који је сачињен и потписан од стране туженог. Будући да кривицом тужиоца није закључен најпре анекс уговора о раду, а затим уговор о привременим и повременим пословима, не може се сматрати да је ступањем на рад након поновног почетка рада туженог по окончању ванредног стања, тужилац засновао радни однос на неодређено време, а имајући у виду да су одредбе наведених уговора извршене у погледу међусобних права и обавеза, као и чињеницу да на страни туженог није постојала воља за успостављањем радног односа са тужиоцем на неодређено време, као и начин функционисања и режим рада хотела, који је сезонског карактера.

Према оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужиоца да се утврди да је тужилац засновао радни однос код туженог на неодређено време почев од 01.03.2019. године, као дана ступања на рад.

Према одредбама члана 32. Закона о раду (Службени гласник РС", бр. 24/05... 75/14), уговор о раду закључује се пре ступања запосленог на рад, у писменом облику (став 1). Ако послодавац са запосленим не закључи уговор о раду у складу са ставом 1. овог члана, сматра се да је запослени засновао радни однос на неодређено време даном ступања на рад (став 2.).

Одредбом члана 37. став 1. Закона о раду прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја за време трајања тих потреба. Ставом 2. истог члана предвиђено је да послодавац може закључити један, или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који, са прекидима, или без прекида, не може бити дужи од 24 месеца. Ставом 6. наведеног члана 37. предвиђено је да ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона, или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време.

За примену члана 32. Закона о раду ради утврђења постојања радног односа на неодређено време даном ступања на рад, потребно је да је запослени обављао фактички рад код послодавца са свим елементима радног односа, те да уговор о раду није закључен кривицом послодавца. Наиме, за заснивање радног односа на неодређено време није довољно само обављање послова од стране тужиоца већ је потребна и сагласност воља послодавца и запосленог за успостављање таквог односа. У

конкретном случају, тужилац је засновао радни однос код туженог на одређено време уговором о раду од 9.5.2019. године на период од 4 месеца, из чега произлази да је постојала сагласност воља послодавца и запосленог за закључење радног односа на одређено време. Након истека тог периода, тужиочев радно правни статус није регулисан уговором о раду кривицом самог тужиоца – непотписивањем сачињеног анекса уговора о раду којим је предвиђено да се радни однос на одређено време продужава до 17.01.2020. године, при чему је успостављени однос између послодавца и запосленог и у периоду након 9.9.2019. године, по својој садржини и квалитету имао све карактеристике радног односа на одређено време.

Код наведеног, по оцени Врховног суда, иако је тужилац фактички ступио на рад 01.03.2019. године, воља и намера послодавца је била да са тужиоцем заснује радни однос на одређено време, а што је и учињено уговором о раду од 09.05.2019. године, те се у конкретном случају нису стекли услови за примену члана 32.став 2. Закона о раду ради утврђења постојања радног односа на неодређено време почев од 01.03.2019. године, како су то правилно закључили и нижестепени судови.

Из изнетих разлога нису основни наводи ревизије о погрешној примени материјалног права и Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

Врховни суд је, применом члана 165. става 1. у вези чланова 153. и 154. ЗПП, одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка јер тужилац није постигао успех у овом поступку.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**